

Täysistunto

Torstai 19.1.2023 klo 16.00—18.55

2.6. Suullinen kysymys ukrainalaisten pakolaisten hyväksikäytöstä (Anna Kontula vas)

Suullinen kysymys SKT 230/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Matti Vanhanen: Seuraava kysymys, edustaja Kontula.

Keskustelu

16.54 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Tamperelaisella rakennustyömaalla on paljastunut ukrainalaisten sotapakolaisten laajamittainen hyväksikäyttö: on ollut alipalkkausta, hämäriä maksuja, harhautusta ja uhkailua maasta poistamisella. Tämän lisäksi tiedossa on tapauksia, joissa ukrainalaiset seksityöntekijät eivät oleskeluluvan menetyksen pelossa ole uskaltaneet kertoa viranomaisille heihin kohdistuneista rikoksista.

Kun me puhutaan sotapakolaisista, puhutaan ihmisistä, joiden kohdalla normaalit turvamekanismit eivät aina toimi. Ystävät ja sukulaiset saattavat olla hajallaan ympäri Eurooppaa, omaisuus saattaa rajoittua yhteen kassilliseen vaatteita, ollaan vieraassa maassa, ei tunneta kieltä ja lainsäädäntöä. Näissä tilanteissa ollaan poikkeuksellisen haavoittuvia erilaiselle hyväksikäytölle.

Arvoisa hallitus, miten Suomi huolehtii siitä, että sodan alta pakenevat ihmiset ovat Suomessa turvassa?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Haatainen.

16.55 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jokainen hyväksikäyttötapaus on liikaa, ja erityisen törkeäksi tällaisen tekee se, että nämä ihmiset ovat — ensisijaisesti he ovat naisia, ja siellä joukossa on myös lapsia, myös nuoria — sotaa pakenevia. Jos heitä käytetään vielä hyväksi täällä, niin minkä kuvan se antaa meidän ihmiskäsityksestä?

Minä olen tämän tapauksen kuultuani ohjeistanut, että työ- ja elinkeinoministeriössä tämä asia otetaan nyt esille tämmöisessä ulkomaalaisten työntekijöiden ja yrittäjien työehto- ja lupavalvonta-asioiden neuvottelukunnassa ja että sitä käydään siellä läpi työmarkkinaosapuolten kanssa ja viranomaisten kanssa.

Me olemme tehneet hallituksessa laajasti toimia sen eteen, että esimerkiksi tällainen ulkomaalaistaustainen työntekijä pääsee tällaisista hyväksikäyttötyösuhteista eroon ilman, että hänen täytyy palata takaisin sinne lähtömaahan. Eli tämä laki on hyväksytty jo yli vuosi sitten täällä eduskunnassa, ja se on olemassa olevaa totta tällä hetkellä. Ja sellaiselle yrittäjälle, joka syyllistyy hyväksikäyttöön, voidaan asettaa kielto — ensin tuli tämä puolen vuoden, mutta nyt se on laajennettu koskemaan vuoden mittaista jaksoa — että ei voi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 152/2022 vp

rekrytoida uusia työntekijöitä. Mutta joka tapauksessa me olemme lisänneet työsuojeluvi-
ranomaisten välineistöä, [Puhemies: Aika!] jolla myös voidaan puuttua näihin tapauksiin,
ja tätä työtä on jatkettava.

Kysymyksen käsittely päättyi.